وضعیت فرهنگیان حق‌التدریس در حال تعیین تکلیف است

ایلنا | وزیر آموزش و پرورش در خصوص وضعیت معلمان در شهرستان‌های دورافتاده و موضوع حق‌التدریسی فرهنگیان گفت: اخیرا در مجلس طرحی را به تصویب رسانده‌اند و ما منتظر هستیم این طرح برای آموزش و پرورش تعیین تکلیف نهایی کند. محمد بطحایی درباره وضعیت معلمان در شهرستان‌های دورافتاده و بحث حق‌التدریس بودن یا رسمی شدن آنها که هنوز دچار مشکل است، گفت: موضوع حق‌التدریس اخیرا در مجلس بررسی شده و فوریت کلیات یک طرح به تصویب رسیده و برای جزییات به کمیسیون آموزش و پرورش سپرده شده است؛ ما منتظر هستیم این طرح برای آموزش و پرورش تعیین تکلیف نهایی شود.

گزارش

۸۰ درصد رشد در کشفیات مواد مخدر وزارت اطلاعات

خبرگزاری ایسنا

گروه اجتماعی

کشفیات مواد مخدر توسط وزارت اطلاعات در ۶ ماهه نخست امسال و در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۸۰ درصد افزایش یافته است. پرویز افشار؛ سخنگوی ستاد مبارزه با مواد مخدر در اعلام آمارهایی درباره مقابله با قاچاق مواد مخدر و مقایسه با مدت مشابه سال ۹۵ گفت: «طی شش ماهه سال جاری، در مجموع ۳۹۵ هزار و ۱۸۴ کیلوگرم مواد مخدر و محرک در کشور کشف شده که این میزان کشفیات، در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، رشد ۱۱ درصدی داشته و وزارت اطلاعات با ۸۰ درصد رشد کشفیات مواد مخدر، بیشترین میزان رشد کشفیات را در میان ۵ دستگاه مقابله‌ای؛ بسیج، گمرک، نیروی انتظامی، وزارت اطلاعات و سازمان زندان‌ها نسبت به مدت مشابه سال گذشته داشته اما رشد کشفیات نیروی انتظامی نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۹ درصد بوده است.»

افشار در تشریح اوزان و نوع کشفیات گفت: «کشفیات مورفین نسبت به مدت مشابه سال گذشته، رشد ۳۷ درصدی و کشف شیشه ۲۵ درصد و کشفیات تریاک ۱۲ درصد رشد داشته اما در کشفیات هرویین با رشد قابل ملاحظه‌ای مواجه نبوده‌ایم. کشفیات قرص و آمپول و داروهای با کاربردهای دوگانه هم طی ۶ ماه گذشته، رشد ۳۴۰ درصدی داشته و همچنین کشف پیش‌سازهای تولید مواد روانگردان نیز از رشد ۲۳۵ درصدی برخوردار بوده است. همچنین کشفیات سه ماهه اخیر حشیش و ماری‌جوانا در داخل کشور قابل توجه بوده هرچند که کاشت وسیع گل در ایران به هیچ عنوان گزارش نشده و دهیاران حتی در دورافتاده‌ترین روستاهای کشور نیز در این زمینه تحت آموزش قرار گرفته‌اند. اما کشفیات سه ماهه اخیر حشیش و مشتقات آن در کشور قابل توجه است.»

افشار همچنین آماری از عملیات مقابله با باندهای قاچاق مواد مخدر ارایه داد و گفت: «درگیری‌های مسلحانه در شش ماهه نخست سال جاری به دلیل انجام عملیات متمرکز، کمتر شده و ۲۵ درصد کاهش داشته در حالی که شاهد افزایش میزان کشفیات نسبت به مدت مشابه سال گذشته هستیم که این موضوع، نشانه هدفمند شدن مبارزه با قاچاق مواد مخدر و ضربه زدن به باندهای اصلی قاچاق است، زیرا علاوه بر کاهش عملیات‌ها تعداد باندهای متلاشی شده قاچاق مواد مخدر نیز کاهش ۱۵ درصدی داشته که این کاهش نیز نشان می‌دهد باندهای بزرگ قاچاق، زیر ضربه نیروهای مقابله‌ای قرار گرفته‌اند. کارگاه‌های تولید شیشه و هرویین در کشور هم ۱۵ درصد کاهش داشته علاوه بر آنکه در شش ماه نخست سال جاری، شاهد کاهش ۲۰ درصدی شهدای مبارزه با مواد مخدر بوده‌ایم اما با وجود این کاهش، کشفیات اسلحه و مهمات از باندهای قاچاق مواد مخدر تا ۱۸ درصد افزایش داشته که این افزایش، نشان‌دهنده ارتباط اساسی قاچاق مواد مخدر با تروریسم و قاچاق اسلحه است که ما هم در این باره به مجامع بین‌المللی، هشدار و گزارش داده‌ایم چنانکه چندی پیش در شهرستان سراوان ۵۰۰ کیلوگرم تریاک از یک باند قاچاق کشف شد اما بخش مهمی از کشفیات از این باند، تعداد زیادی سلاح سبک و همچنین کلاشینکف و آر پی جی و گلوله آر پی جی، آن هم به شکل بسته‌بندی و استفاده نشده بود که برای محافظت از اعضای این باند هم نبود، بلکه قرار بود برای اعمال تروریستی وارد شود که این کشفیات، در یک درگیری مسلحانه بین قاچاقچیان و نیروهای وزارت اطلاعات به دست آمد.»

در آماری که افشار ارایه کرد، سه پیام قابل توجه نهفته بود. پیام‌هایی که برخی، وجهه هشدار دارند و برخی، وجهه مثبت.

افزایش ۱۱ درصدی کشفیات مواد مخدر و روانگردان در مقایسه با ۶ ماه نخست سال گذشته، هم می‌تواند به معنای افزایش فعالیت‌های مقابله‌ای و شناسایی باشد و هم به معنای افزایش تلاش شبکه قاچاق برای ترانزیت و توزیع و اشباع هرچه بیشتر بازار مصرف ایران. افزایش فعالیت‌های مقابله‌ای هم قطعا نیازمند افزایش بودجه‌های تخصیصی است و موید هشدارهای چندباره متولیان مقابله با قاچاق مواد مخدر و اعتیاد به شهروندان ایرانی که شاهد باشند زیان اقتصادی ناشی از اعتیاد و سود حاصل از تجارت سیاه مواد مخدر، چگونه از جیب شهروند ایرانی هزینه و پایمال می‌شود. افشار، در آمارهای خود همچنین به رشد کشفیات توسط وزارت اطلاعات اشاره دارد. نباید از یاد برد که طی دهه ۸۰ و اوایل دهه ۹۰، مهم‌ترین تاسف متولیان مقابله با اعتیاد در پاسخ به اعتراض منتقدان خواستار علت شکست هزینه کرد دولت برای مقابله با قاچاق مواد مخدر، این بود که «در تمام کشورهای دنیا و حتی با به کارگیری پیشرفته‌ترین سیستم مقابله‌ای، موفقیت نیروی پلیس و انتظامی در کشف محموله‌های قاچاق مواد مخدر از ۲۵ الی ۳۰ درصد فراتر نمی‌رود.»

این پاسخ، البته جغرافیای ایران را هم شامل می‌شده و شاید به همین سبب بوده که در سال‌های اخیر با تغییر نامحسوس رویکرد مقابله مواجهیم؛ واگذاری غیر رسمی بخش مهمی از عملیات و اقدامات مقابله‌ای به وزارت اطلاعات. در بخش دیگری از آمار ارایه شده توسط افشار، کشفیات همزمان مواد مخدر و سلاح‌های سنگین از برخی باندهای قاچاق مورد اشاره قرار گرفته است که این کشفیات هم، حداقل طی دهه گذشته تازگی دارد اما با پیامی نگران کننده. همدستی تروریسم و شبکه قاچاق مواد مخدر، برای ایران یک اتفاق نگران کننده است که متولیان حفظ امنیت کشور، همیشه از بابت آن هراس داشته و هشدار داده‌اند اما روز سه‌شنبه، افشار خبر داد که این اتفاق، آنچنان که انتظار می‌رفت رخ داده و پیش‌بینی هم‌مسیر شدن شبکه قاچاق مواد مخدر با شبکه تروریسم به وقوع پیوسته که قطعا، علتی جز بهره‌وری مشترک از سود کلان قاچاق مواد مخدر ندارد.

یادداشت

نعمت احمدی
وکیل دادگستری

تحرکات هدایت شده، اقدام علیه امنیت ملی است

طبق قانون مجازات اسلامی آتش زدن، تخریب اموال عمومی مشمول مجازات است.

اگر این تخریب‌ها توسط یک فرد صورت گیرد، برابر قانون مجازات اسلامی به عنوان یک جرم عادی تلقی می‌شود. اما اگر هدایت شده باشد و گروهی باشند که به قصد برهم زدن نظم این اقدام را انجام دهند، این به عنوان اقدام علیه امنیت ملی تلقی شده و بررسی آن در صلاحیت دادگاه انقلاب است و برابر ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی، اجتماع و تبانی که به قصد برهم زدن نظم عمومی صورت می‌گیرد، اقدام علیه امنیت ملی است و باید با آن برخورد شود.

چنانچه شهروندان هم چنین رفتاری را توسط عده‌ای دیدند نباید خودشان اقدام به برخورد با این افراد کنند و باید بلافاصله پلیس را در جریان قرار دهند. این جرایم در دسته جرایم مشهود قرار می‌گیرد و پلیس نیازی به دستور مقام قضایی برای دستگیری این افراد ندارد و می‌تواند با دستگیری آنها مانع گسترش اعمال این افراد در سطح جامعه شود. اما اگر این افراد یک فردی را به عنوان سر شاخه در داخل یا خارج کشور داشته باشند و هدایت شوند، حتی اگر خواسته این افراد به حق هم باشد (که در مورد این افراد اینطور نیست) راه و روش آن این نیست که اموال عمومی را تخریب کنند و به مسجد که جایگاه مقدسی دارد آسیب و آن را آتش بزنند. اما نکته‌ای که وجود دارد این است که مردم باید در برخورد با این افراد با احساس برخورد نکنند و کار را به مسوولان انتظامی بسپارند. چرا که به نظر می‌رسد خواسته این افراد هم همین است که در جامعه تنش و بین مردم برخورد ایجاد کنند و این برخوردها در نهایت موجب ناامنی خواهد شد. اما کسانی که سر نخ این رفتارها را دارند، درصدد هستند که مردم را تحریک کنند و رودرروی آنها قرار بگیرند. اما بهتر است پلیس در جریان قرار بگیرد و طبق قانون با آنها برخورد تا نه ناامنی ایجاد شود و نه توهینی به مقدسات صورت گیرد و نه اجتماعی تشکیل شود.

آموزش و پرورش

کنکور مانعی بر سر راه تحقق اهداف درسی

اعتماد | از روز اول مهر که رییس‌جمهور همزمان با به صدا درآوردن زنگ آغاز سال تحصیلی مدارس، انتقادات واضحی از محتوای کتاب‌های درسی ارایه داد، مسوولان مختلف در وزارت آموزش و پرورش در نشست‌های خبری و مصاحبه‌های خود به این موضوع اشاره داشته‌اند. روز گذشته نوبت به مدیر کل تالیف کتاب‌های درسی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی رسید که یکی از مقصران اصلی اشکالات موجود در کتاب‌ها و برنامه‌های درسی را «کنکور» بداند. محمود امانی‌طهرانی گفت: «توجه بیش از حد به موضوع کنکور و ارزیابی توان علمی دانش‌آموزان توسط این آزمون یکی از موانع تحقق اهداف کتاب‌های درسی است. آنچه برنامه درسی را از فرم اولیه خارج می‌کند نظام نادرست ارزشیابی است؛ یعنی یادگیری، امتحان‌مدار است و هر ساله سوالات کنکور به روش سنتی از محتواهای آموزشی تهیه می‌شود و دانش‌آموزان نیز تحت تاثیر کنکور دچار استرس می‌شوند.»

مطرح شدن کنکور به عنوان یکی از عوامل بازدارنده در نظام آموزشی کشور هم یکی از آن موضوعاتی است که در یک سال گذشته بیشتر از هر زمان دیگری مورد تاکید کارشناسان و مسوولان حوزه آموزش قرار گرفته است هفته گذشته میرحمایت میرزاده، سخنگوی کمیسیون آموزش مجلس به «اعتماد» گفته بود: «ما می‌گوییم کلا کنکور همین فردا حذف شود. به نظر می‌رسد کسانی که منافع‌شان در کنکور قرار دارد یکی از موانع حذف آن هستند وگرنه به نظر من سیستم آموزشی ما این آمادگی را دارد که به صورت کلی کنکور را کنار بگذارد.»

اما گذشته از مساله کنکور، مدیر کل دفتر تالیف کتب درسی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی معتقد است که انتقادات رییس‌جمهور از آن بیشتر جنبه آگاه‌سازی افکار عمومی را داشته و اینکه سرعت بیشتری در کار مسوولان مربوط صورت گیرد: «رییس‌جمهور محترم با هدف توجه دادن افکار عمومی به اهمیت موضوعات درسی، این مساله را مطرح کردند تا مسوولان بیش از پیش به تلفیق نیازهای جامعه با محتوای آموزشی اهمیت بدهند و دراین خصوص با سرعت بیشتری اقدام کنند.» امانی‌طهرانی البته افزود که تا همین حالا هم تغییرات قابل توجهی در کتاب‌های درسی به عمل آمده: «ضمن توجه به استانداردهای مرسوم سایر کشورها، بازبینی هر کتاب درسی در پایان یک دوره ۵ ساله و بازتالیف آن پس از ۱۰ سال انجام می‌شود. کتاب‌هایی مانند ریاضی، مطالعات اجتماعی و فارسی، به دنبال آن کتاب‌های دینی پایه‌های مختلف تغییرات چشمگیری داشته‌اند و امروزه کتب درسی از نظر محتوا، روش و آماده‌سازی با گذشته متفاوت شده است اما مسیر طولانی را باید طی کنیم و فرمایش رییس‌جمهور نیز در راستای توجه و نگاه به آینده است.» به گفته او روند این تغییرات روندی «زمانبر» است و به نظر می‌رسد نمی‌توان به این زودی‌ها حاصل انتقادات روحانی را در تغییرات کتاب‌های درسی مشاهده کرد.

ویژه

مشارکت شهروندان، توسعه پایدار شهر را رقم می‌زند

اصغر نصیری، شهردار کلانشهر کرج در دیدار با معتمدین محلات، خواستار همفکری و مساعدت مسوولانه و دلسوزانه هر چه بیشتر شهروندان در اداره امور شهر شد و گفت: توسعه پایدار شهر با مشارکت همه‌جانبه شهروندان کرجی میسر می‌شود.

نصیری در این نشست پس از شنیدن نقطه نظرات و پیشنهادات معتمدین محلات، بر اهمیت همکاری و همفکری مسوولانه شهروندان و مجموعه مدیریت شهری برای رسیدن به توسعه همه‌جانبه ایران کوچک تاکید کرد.

شهردار کرج عنوان کرد: شهرداری و شورای اسلامی شهر این کلانشهر برای دستیابی به اهداف خود نیازمند مشارکت همه‌جانبه شهروندان است تا از این طریق بتوان عمران و ثبات پایدار را برای شهر رقم زد؛ در حال حاضر علاوه بر اهمیت اقدامات عمرانی و خدماتی در شهر، توجه به زیرساخت‌های فرهنگی و استفاده از فرهنگ ایرانی - اسلامی برای مرتفع ساختن معضلاتی که از هجوم بر پیکره فرهنگ ایجاد شده‌اند، نیز بسیار ضروری به حساب می‌آید.

شبکه‌های اجتماعی

گزارش «اعتماد» از چالش اخیر فعال در فضای مجازی ایران و جهان

«ری - استارت» به جان اموال عمومی مردم افتاد

اعتماد | «یه ساعت تو چنل حسینی بودم و فیلمارو می‌دیدم چیزی از هدف و انگیزه نمیگن فقط میرن شیشه خرد می‌کنن فازتون چیه دقیقا؟» این توییت را آرمان بعد از انتشار اخبار مربوط به حمله به مسجد جواد الائمه در تهران منتشر کرد. حمله‌ای که اعضای کمپین ری استارت ترتیب دادند و ویدیوی آن را در فضای مجازی منتشر کردند. این کمپین را فردی هدایت می‌کند که برای ایرانی‌ها چهره‌ای شناخته شده است؛ مجری برنامه‌های سرگرمی صدا و سیما که تا قبل از مهاجرتش در سال ۸۴، به عنوان چهره‌ای شناخته شده در تلویزیون، برنامه‌های مختلفی اجرا می‌کرد. «چالش سنگ»، «قوانین تصوف»، «گارد ویژه»، تعابیر و اسم رمزهایی است که در هفته‌های اخیر محرک اقداماتی شده که آخرین نمونه آن حمله به مسجدی در تهران بود. اتفاقی که هم بازتاب در رسانه‌ها داشت و هم منجر به واکنش نهادهای انتظامی شد. روز گذشته سردار رحیمی، فرمانده انتظامی تهران بزرگ در واکنش به این اتفاقات گفت: «همانطور که می‌دانید بر اثر هیجاناتی که در فضای مجازی ایجاد شده عده‌ای اقدام به تخریب شیشه چند بانک کردند که بعد از شروع این ماجرا پلیس وارد عمل شد» سردار رحیمی همچنین با ذکر این نکته که آتش سوزی مسجد جوادالائمه نیز در راستای همین تحرکات بوده اما فعلا امکان توضیح بیشتر در این رابطه وجود ندارد، گفت: «قطعا با اغماض و عطوفت اسلامی با اینها برخورد می‌شود و به احتمال زیاد همه آزاد می‌شوند که اکثرا جوانان هیجان زده زیر ۳۰ سال بودند.»

این اتفاق واکنش‌های زیادی در میان کاربران شبکه‌های اجتماعی داشت؛ رکسانا هم در توییتش نگاهی به گذشته دارد و می‌نویسد: «چه فرقی ست بین کسی که سینما رکس رو سوزاند و کسی که به اسم آزادی خواهی شیشه شکست و به اموال عمومی آسیب رساند؟» ایمان هم از زاویه دیگری به این جریان نگاه می‌کند و معتقد است: «باید جدی بگیریم که تو این جامعه، کسایی تحت تاثیر ری استارت می‌رن شیشه بانک می‌شکنن و مسجد آتیش می‌زنن. خیلی باید جدی بگیریم.» اما نگاه بسیاری از کاربران به این اتفاق از زاویه طنز بود و به سریال خانه سبز و جمله معروف: «خواب خوشی داشته باش، با پر رویی با ما باش» اشاره می‌کنند و معتقدند چنین جریان‌هایی عمر بلندی ندارند.

اما در فیلمی که اخیرا بازدیدش داغ شده چه می‌گذرد؟ عده‌ای با اسپری روی ورودی مسجد نام «ری-استارت» را می‌نویسند و بعد هم اقدام به آتش زدن در مسجد می‌کنند. برخی رسانه‌ها پس از انتشار این ویدیو نوشتند این اقدام توسط عده‌ای از جوانان صورت گرفته که تحت تاثیر گروه‌های شیطان‌پرستی قرار گرفته‌اند. اما بلافاصله عوامل این گروه در توییتر، ویدیویی را منتشر و اعلام کردند «ما آتش‌افروز هستیم، نه شیطان‌پرست»

مجری سابق همچنین با شعار «ترسو ری استارتی نمی‌شود» در فضای مجازی در حال تبلیغ تفکرات خود است، هر چند هنوز عده‌ای اعمال او را دور از تعقل می‌دانند، اما عده‌ای هم با هیجان اقدام به تخریب اموال عمومی می‌کنند و تصاویری از این اقدام خود تهیه و منتشر می‌کنند. شیشه‌های ایستگاه اتوبوس و مترو و بانک با ضربات سنگ‌هایی که دورشان کاغذی با نام «ری استارت» پیچیده شده پایین می‌ریزند.

در کنار تمام واکنش‌هایی که به تحرکات اخیر شاهد آن هستیم، برخی معتقدند این تاکید بر استفاده از فضای مجازی و تلگرام توسط این کمپین می‌تواند منجر به محدودیت‌های بیشتری در استفاده کاربران ایرانی از این شبکه‌ها شود. در ماه‌های اخیر مسوولان مرتبط با حوزه فضای مجازی با استناد به استفاده داعش از تلگرام برای سازماندهی حمله به مجلس در خرداد ماه گذشته، خواهان فیلتر شدن این شبکه و اعمال محدودیت‌هایی در استفاده از این شبکه شده‌اند و این فرضیه چندان هم دور از ذهن نیست که اقدامات اخیر سازماندهی شده در کمپین ری‌استارت هم باز بهانه‌ای برای تشدید محدودیت برای کاربران فضای مجازی در ایران شود.

زنان

نخستین معاون زن وزیر در دولت دوازدهم منصوب شد

گروه اجتماعی | سرانجام نخستین معاون وزیر زن در دولت دوازدهم در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی توسط همان وزیری منصوب شد که در تمام ۴ سال دولت یازدهم حتی مشاور وزیر در امور زنان هم منصوب نکرده بود. به گزارش کلیدملی، سیدحسن قاضی‌زاده هاشمی نخستین وزیر دولت دوازدهم است که ۵۲ روز پس از رای اعتماد مجلس و دستور حسن روحانی، رییس‌جمهور، معاون زن منصوب کرده است. این در حالی است که او طی ۴ سال دولت یازدهم با وجود آنکه پزشکان و تحصیلکردگان زن بسیاری در امور پزشکی وجود داشت که توان مدیریتی هم دارند اما هیچ زنی را به جمع مدیران ارشد خود راه نداد. براساس گزارشی که وبدا، پایگاه خبری اطلاع‌رسانی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی منتشر کرده است وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در احکامی سه زن را در پست‌های مهم این وزارتخانه منصوب کرد. هاشمی در این احکام دکتر مریم حضرتی را به عنوان معاون پرستاری، دکتر ساره محمدی را به عنوان مشاور وزیر بهداشت در امور زنان و دکتر شهلا خسروی را به عنوان مشاور وزیر در امور مامایی منصوب کرد. وزیر بهداشت پیش‌تر نیز خانم دکتر طاهره چنگیز را نیز به عنوان سرپرست دانشگاه علوم پزشکی اصفهان منصوب کرده بود. دکتر مریم حضرتی در حال حاضر عضو هیات علمی و رییس دانشکده پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شیراز است. وی فارغ‌التحصیل کارشناسی پرستاری و کارشناسی ارشد آموزش پرستاری از دانشگاه علوم پزشکی شیراز و دکترای پرستاری سالمندی از خارج از کشور است.

شهری

۴۲ سال، چه کسانی رویای مترو را برای تهرانی‌ها محقق کردند؟

پایتخت در انتظار هشتمین مدیرعامل مترو

گروه اجتماعی | دیروز هابیل درویش، مدیرعامل شرکت متروی تهران بعد از ۷ سال مدیریت تام‌الاختیار بر مترو، استعفا داد تا این شرکت، منتظر هشتمین مدیرعامل خود باشد. گرچه براساس اخبار شنیده شده، به نظر می‌رسد این انتصاب عنقریب رخ خواهد داد. به بهانه این استعفا، «اعتماد» نگاهی دارد به تاریخچه عمر متروسازی در تهران و مردانی که مسوول احداث این رویای ایرانی بوده‌اند.

از واگن اسبی تا مترو

از زمانی که نخستین قطار شهری در سال ۱۸۶۳ میلادی در لندن به کار افتاد تا امروز بیش از ۱۵۴ سال می‌گذرد. اما نخستین نشانه‌های ورود مترو به تهران به حدود سه‌دهه بعد بازمی‌گردد. یعنی زمانی که تاسیس تراموای شهری از جمله نکات پیش بینی شده در امتیاز نامه‌ای بود که بارون ژولیوس دورویتر در عهد ناصرالدین‌شاه روی کاغذ آورد. نخستین طرح شبیه به متروی امروزی که برای تهران طراحی و اجرا شد نیز، طرح واگن اسبی بود که از حرم حضرت عبدالعظیم تا میدان حُر امروزی کشیده شده و تا سال ۱۳۱۰ نیز دایر بود.

در عصر جدید نیز، مشکل ترافیک در دهه ۵۰ باعث شد تا برای حل آن در مهرماه ۱۳۵۳ مطالعات مربوط به احداث شبکه متروی تهران توسط شرکت‌های مشاور خارجی از جمله سوفرتو منتج به پیشنهاد سیستم اتوبان مترو (با ۷ خط) انجام شد. مطالعاتی که نشان می‌داد برای شهر درحال رشدی مانند تهران احداث مترو اساسی‌ترین راه‌حل بهبود ترافیک است. به همین دلیل بود که بعد از عقد قرارداد، شرکت‌های فرانسوی از سال ۱۳۵۶ عملیات اجرایی احداث خط ۱ مترو را در اراضی شمال تهران (بزرگراه شهید حقانی کنونی) آغاز کردند. فعالیتی که تنها ۳ سال دوام آورد و در آذر ۵۹ به سبب شدید شدن جنگ و خطرات آن و همچنین شرایط خاص اقتصادی کشور، شرکت پیمانکاری مترو، کشور را ترک کرد و در اواخر سال ۶۰ هیات وزیران توقف کامل طرح توسط مشاوران خارجی را اعلام کرد. براساس اسناد موجود با اجرای عملیات احداث مترو تا آذر ۱۳۵۹، تنها ۲ هزار و ۳۰۰ متر تونل و بخشی از سازه ۳ ایستگاه، (حد فاصل بزرگراه شهید حقانی و خیابان شهید بهشتی) ایجاد شده بود. این رویه ادامه داشت تا اینکه در سال ۱۳۶۳ بعد از ارایه گزارشی از سوی جمعی از کارشناس‌های ایرانی در خصوص لزوم ساخت مترو در نماز جمعه تهران توسط اکبر هاشمی‌رفسنجانی ریاست وقت مجلس، در فروردین ۱۳۶۴ هیات وزیران اجرای طرح متروی تهران را تصویب و فعالیت‌های مترو مجددا در تهران از سال ۱۳۶۵ آغاز شد آن‌هم بدون تخصیص ردیف بودجه و با استفاده از درآمد ناشی از صادرات مازاد نفت کوره پالایشگاه اصفهان و نیز صادرات سنگ‌های تزیینی! برنامه نخست مترو شامل ساخت خط ۱ (میرداماد - حرم مطهر)، خط ۲ (دردشت - صادقیه) و راه برون‌شهری خط ۵ (تهران - گلشهر) جمعا به طول ۹۰ کیلومتر با ۵۲ ایستگاه بود. اصغر ابراهیمی اصل مدیرعامل وقت مترو که از سال ۶۵ تا ۷۶ سکاندار ساخت مترو در تهران بود، درخصوص آن روزها می‌نویسد: «سال ۱۳۶۵ همه مخالف ساختن مترو بودند. حتی ساختمان شرکت مترو به وزارت کشور تحویل داده و تبدیل به استانداری شده بود. هیچ‌کس حتی یک اتاق نمی‌داد. کار از نمازخانه شروع شد. هیچ نقشه‌ای در کار نبود تا اینکه در نمازخانه تعدادی نقشه پیدا شد. وقتی پیگیری کردیم که باقی نقشه‌ها کجاست، مشخص شد که یک سبزی‌فروش نقشه‌ها را خریده است. سپس با وجود یک ماه تحقیق روی کاغذها، سبزی‌فروش پیدا شد و بدین‌ترتیب ۱۹۰ کیلوگرم نقشه در انبارش پیدا شد.» در سال ۱۳۷۴ با توجه به اتمام بخش‌هایی از کارهای ساختمانی قراردادی برای تامین تجهیزات قطار شهری به امضا رسید و در پایان روز شانزدهم اسفند ۱۳۷۷ نخستین خط متروی تهران یعنی خط ۵ آن شامل بخش حومه‌ای خط‌های مترو فعلی که تهران را به کرج می‌رساند به بهره‌برداری رسید. از آن زمان تا امروز هر سال بخشی از متروی تهران کامل شده است که به طور خلاصه می‌توان آن را در جدول زیر خلاصه کرد:

بدین‌ترتیب، تا امروز بنابر آمار خود مترو چیزی حدود ۲۴۱ کیلومتر مترو فعال در تهران احداث شده است.

همه مدیران مترو

از سال ۱۳۵۴ تا امروز، متروی تهران، ۷ مدیرعامل داشته است. مدیرانی که از سابقه برخی از آنها، اطلاعاتی در رسانه‌ها وجود ندارد. شاید به این دلیل که این مدیران زمانی سکاندار متروی تهران بوده‌اند که مترو عملا تعطیل بوده است. روحانی و احمدیان، دو تن از مدیرانی هستند که هیچ نشانی از آنها در فضای رسانه‌ای پیدا نمی‌شود.

استعفا بعد از برکناری

اما همین آمار و تاریخچه نیز حکایت از آن دارد که با سابقه‌ترین مدیرعامل متروی تهران، محسن هاشمی، رییس شورای شهر کنونی تهران است که حدود ۱۳ سال برصندلی مدیرعاملی این سازمان تکیه زده بود. دوران این تحصیلکرده مهندسی مکانیک از دانشگاه پلی‌تکنیک مونترال کانادا، با فراز و نشیب‌های بسیاری همراه بود. چه آن زمان که آغاز کارش مصادف بود با آغاز ساخت رسمی مترو و دشواری‌های مربوط به نو بودن کار و نبود امکانات و بودجه و چه زمانی که محمدباقر قالیباف، چهره طیف مقابل خاندان هاشمی، شهردار تهران شد و به انحای مختلف با وی چالش داشت. چالش‌هایی که در نهایت با وجود حمایت‌های آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی از پسر ارشدش در نهایت منجر به برکناری محسن از مدیرعاملی مترو شد تا سکان هدایت مترو به دست هابیل درویش برسد. وی که متولد ۱۳۳۱ روستای پاراقشلاق از توابع پارس‌آباد مغان است بعد از ۶ سال مدیریت و گذشت ۲ماه از آغاز به کار شهردار جدید و اصلاح‌طلب تهران، دیروز طی نامه‌ای و به دلیل آنچه وی در نامه‌اش از آن به عنوان «پاره‌ای از مسائل» یاد می‌کند! استعفای خود را تقدیم شهردار تهران کرد. مردی که با وجود شایعاتی که در مورد اختلاف‌هایش با محمدباقر قالیباف شنیده می‌شد تا پایان دوره مدیریت وی همچنان در پست خود باقی ماند. استعفایی که درست دو روز بعد از برکناری احمدی‌بافنده، مدیرعامل شرکت بهره‌برداری متروی تهران از سوی محمدعلی نجفی صورت گرفت. اما گویا این استعفا برای شهردار جدید تهران چندان هم غیرمترقبه نبوده است چرا که بلافاصله رسانه‌های مختلف و کاربران فضای مجازی از گزینه جایگزین وی نام بردند. علی امام، مدیرعامل فعلی سازمان مهندسی و عمران شهر تهران. حالا باید منتظر ماند و دید این دانش‌آموخته عمران - سازه‌های هیدرولیکی دانشگاه تهران منشأ چه تحولاتی در دوره جدید مدیریت شهری خواهد بود. متروبی که به گفته پورسید آقایی، معاون حمل و نقل و ترافیک قرار است از این پس به جای توسعه «طول»ی تمرکز خود را بیشتر، بر بالا بردن کیفیت و حجم جابه‌جایی مسافران داشته باشد.

خط	سال احداث	طول به کیلومتر	تعداد ایستگاه
۱	۱۳۸۰	۳۹	۲۹
۲	۱۳۷۸	۲۵	۲۲
۳	۱۳۹۱	۳۳	۲۳
۴	۱۳۸۷	۲۱	۲۲
۵	۱۳۷۷	۴۲	۱۱
۷	۱۳۸۶	۲۳	۸
۸	۱۳۹۵	۳۱	۳

ردیف	مدیران مترو	مدت مدیریت
۱	مرعشی	از سال ۵۴ تا ۵۷
۲	روحانی	نامشخص
۳	احمدیان	نامشخص
۴	لطفی	از سال ؟ تا ۱۳۶۵
۵	ابراهیمی‌اصل	از سال ۶۵ تا ۷۶
۶	محسن هاشمی‌بهرمانی	از سال ۷۶ تا اسفند ۸۹
۷	هابیل درویش	از سال ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶

شورا

رییس شورای شهر یزد در واکنش به تعلیق عضو زرتشتی شورا تهدید به استعفا کرد

سپنتا نیکنام: واقعا منافع ملی چنین رفتاری را تایید می‌کند؟

حمیدرضا خالدی

سپنتا نیکنام، عضو شورای شهر یزد در دوره چهارم و منتخب مردم یزد برای پنجمین دوره شورای شهر می‌گوید: واقعیت این است که برنده اصلی این رخداد، من هستم چرا که معروف‌تر و محبوب‌تر وشناخته شده‌تر شدم. اما می‌خواهم از مسوولان سوال کنم که اگر قرار باشد این موضوع - یعنی مسائل اقلیتی - را در یک کفه و موضوعات ملی و منافع مردم شهر را در یک ترازو بگذارند، آیا واقعا ارزش این‌همه حاشیه‌سازی‌های جورواجور را داشت؟

این در حالی است که رییس شورای شهر یزد نیز نسبت به تعلیق این عضو شورا واکنش نشان داد. «غلامعلی سفید» رییس شورای شهر یزد، در صحن شورا طی سخنان تندی با محکوم کردن این اقدام وزارت کشور ضمن اعلام اینکه مجری ابلاغ حکم تعلیق عضو زرتشتی شورا نخواهد بود، گفت: در صورت قطعی شدن این حکم از ریاست شورا استعفا خواهم کرد. وی با ذکر اینکه این حکم با مبانی آزادگی و شرع سازگار نیست، گفت: آقای نیکنام ۴ سال عضو شورا بوده، کار کرده، هیچ خلاف شرعی از وی سرنزده است، یک‌دفعه در این دوره، حضورش خلاف شرع خواهد شد؟ و یک‌دفعه ضوابط و قواعد تغییر می‌کند؟ این واکنش‌ها که می‌رود تا کم‌کم ابعادی ملی پیدا کند، بهانه‌ای شد برای گفت‌وگوی «اعتماد» با سپنتا نیکنام در خصوص آنچه رخ داده و شر منشأ شکل‌گیری آن. اواخر فروردین ماه سال جاری و در واپسین روزهای بررسی صلاحیت نامزدهای انتخابات شوراهای شهر و روستا در سراسر کشور توسط هیات‌های نظارت بر انتخابات شوراها، ابلاغیه دبیر شورای نگهبان درباره جلوگیری از تایید صلاحیت نامزدهای اقلیت‌های مذهبی در انتخابات شوراها منتشر شد. البته با توجه به اینکه طبق قانون نظارت بر انتخابات شوراها به عهده مجلس است و شورای نگهبان ورودی در این زمینه ندارد، چند روز بعد علی لاریجانی، رییس مجلس ابلاغیه آیت‌الله جنتی درباره ردصلاحیت اقلیت‌های دینی در انتخابات شوراها را رد کرد و مستقیما به هیات نظارت بر انتخابات شوراها دستور داد قانون در مورد حضور پیروان ادیان الهی در انتخابات شوراها رعایت شود.

اما همین نکته در انتخابات شوراهای شهر کشور، به چالشی برای وزارت کشور تبدیل شد چرا که در شهر یزد سپنتا نیکنام که پیرو آیین زرتشت است و در دوره گذشته نیز در شورای شهر یزد عضویت داشت مجددا با ۲۱ هزار و ۷۱۷ رای به عنوان نفر هفتم منتخب مردم یزد به عضویت شورای شهر یزد درآمد. اما بعد از چند هفته، به ناگهان اعلام شد که اعتبارنامه این نماینده شهر زرتشتی شهر یزد تایید نخواهد شد.

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید:

آقای نیکنام، بعد از حرف و حدیث‌های بسیار در مورد تایید صلاحیت شما، دیروز رییس شورای شهر یزد، طی سخنان تند و تیزی در صحن شورا، رسما اعلام کرد که چنانچه حکم شما تایید نشود، وی نیز استعفا خواهد داد. شما خودتان در جریان آنچه در صحن شورا اتفاق افتاده هستید؟

بله؛ من هم ماجرا را از طریق دوستان و همکاران و رسانه‌ها و فضای مجازی شنیده‌ام. چون خودم ۲ هفته‌ای می‌شود که به شورا نمی‌روم و تهران بودم و همین دیشب به یزد برگشتم. اما در مجموع می‌توانم بگویم که حقیقتا متاسفم که چنین برخوردی با رای مردم یزد که با آرای خود نشان دادند که چقدر صمیمت و دوستی و همدلی بین مسلمانان و اقلیت وجود دارد، می‌شود. برخوردی که باعث می‌شود نگاه ملی و حت